

Conclusie en advies aanpassing maatregelen 30-3-2021

Algemene noties:

- Politie merkt een duidelijke afname van het draagvlak en de naleving van maatregelen. Daarbij laten burgers zich ook minder goed aanspreken en is steeds vaker sprake van irritatie en agressie richting handhavers.
- Naast de geconstateerde afname van het draagvlak en de naleving van maatregelen is een toename te zien in het aantal protesten tegen de coronamaatregelen. Het gaat dan onder andere om demonstraties, online uitingen van ongenoegen en het aanspannen van rechtszaken.
- Dit maakt dat handhavers steeds vaker in confrontatie komen met grotere groepen burgers die zich bewust niet aan de maatregelen (wil) houden.
- Compliance van het gros van de burgers is echter nog steeds vereist voor een effectieve handhaving.
- Versoepelingen zouden lucht kunnen geven en wellicht de huidige weerstand laten afnemen. Het zou echter ook kunnen leiden tot verslapping door afnemende awareness en mogelijk ook (nog meer) bewuste ongehoorzaamheid.
- Uitgaande van een blijvende medische noodzaak is de aanname dat bij versoepeling juist een intensiever (bestuurlijk) toezicht nodig is, vergeleken met een situatie waarin nagenoeg alle sectoren gesloten zijn (en alleen gecontroleerd hoeft te worden of dat zo is).
- De politie is niet geëquipeerd om te handhaven in sectoren. Niet bestuursrechtelijk en niet strafrechtelijk. Een eventuele inzet in sectoren is louter gebaseerd op sterke arm – rol of bij excessen.
- Communicatief moet benadrukt worden dat versoepeling slechts mogelijk is als men zich goed houdt aan de maatregelen die wel nog gelden. Dit moet ook expliciet ondersteund worden door het bestuur; niet alleen communicatief maar ook in de (bestuurlijke) handhaving van de maatregelen. Er blijken verschillende handhavingsregimes te ontstaan.
- Het meermaals op- en afschalen van maatregelen heeft in algemene zin negatief uitgedrukt voor het maatschappelijk draagvlak en bemoeilijkt de handhaving.

Niet uitlegbare handhaving:

- Sector gebonden versoepelingen zonder een breed geaccepteerde valide onderbouwing werken het gevoel van willekeur in de hand en zorgen voor een ongelijke en niet uitlegbare handhaving. Dit leidt tot sectorale ontevredenheid en protestacties. De burger zal de meest ruime norm hanteren voor zijn/haar situatie.
- Op basis van besmettingsrisico zou bijvoorbeeld als generieke maatstaf onderscheid gemaakt kunnen worden tussen maatregelen die binnen gelden en
1 maatregelen die buiten gelden.

1. Continuering van het huidige maatregelenpakket, met mogelijke aanpassingen op het gebied van één of meerdere van onderstaande punten:

Overwegingen vanuit handhaving:

- De versoepeling kan een positieve bijdrage leveren aan het maatschappelijk draagvlak en het huidige maatschappelijk ongenoegen verlichten
- De versoepeling vormt in de handhaving geen bezwaar zolang dit binnen de bepalingen past van de overige maatregelen, w.o. de avondklok
- De versoepeling creëert enerzijds meer bewegingen en clustering in de publieke ruimte en daarmee een grotere kans op groepsvorming en overtreding van de veilige afstand. Anderzijds kan het bijdragen aan meer verspreiding in niet gecontroleerde openbare ruimten, zoals parken
- De versoepeling valt primair onder bestuurlijke handhaving. *In de sectoren moet dat door de daartoe geëigende toezichthouders / BOA's plaatsvinden: in een café heeft de arbeidsinspectie of NVWA de taak om te controleren op naleving van de Covid maatregelen. Zowel vanuit werkgeverschap als vanuit verplichting van de sector zelf o.b.v. de TWM*
- *Openstelling binnen sectoren leidt tot meer gebruik van o.a. het openbaar vervoer; dit vereist meer toezicht en handhaving door sectorale BOA's en toezichthouders*
- Daarnaast is er een bestuurlijke verantwoordelijkheid in de publieke ruimte voor bijvoorbeeld crowdmanagement; vereist daadwerkelijke planvorming, uitvoering en toezicht/handhaving.
- Specifiek voor de terrassen geldt dat de ondernemers daarbij verantwoordelijk zijn voor het handhaven van de coronamaatregelen en het aanspreken van de gasten. Inzichtelijk gemaakt moet worden wat de tijdstippen zijn voor het terras, voor wie dit geldt (droge en/of natte horeca) en de definitie wat onder een terras moet worden verstaan. Bij clustering van horeca zal dit leiden tot meer vraag naar inzet politie. Sluiting van het terras moet op een zodanig tijdstip zijn dat terrassen tijdig zijn afgebouwd, gasten en ondernemers tijdig thuis kunnen zijn en het schenken van alcohol niet conflicteert met de bepaling inzake het alcoholverbod. De ervaring van afgelopen zomer is dat niet alle horecaondernemers zich geroepen voelen de maatregelen te handhaven.
- Adagium blijft: op adviezen (lees thuisbezoek) kun je niet handhaven en daar heeft politie ook geen rol.

2. Voortzetting of laten vervallen avondklok (cf. min.reg. op 31/3 om 04.30 uur)

Overwegingen handhaving bij voortzetting:

- Handhaving van de avondklok vindt tijds- context- en plaatsgebonden plaats en kan daarmee vanuit de reguliere inzet binnen politiezorg plaatsvinden
- Onverlet zal handhaving van de avondklok bij het ingaan van de zomertijd, het verbeteren van de weersomstandigheden, feestdagen, Ramadan, etc. meer handhaving en daarmee capaciteit van de politie gaan vergen
- Elke (on)voorziene extra inspanning die de politie moet plegen om de avondklok te handhaven heeft consequenties voor de bedrijfsvoering en prioritering in de politieprocessen

Overwegingen handhaving bij laten vervallen:

- Compliance op de maatregel is gekoppeld aan bestendigheid en bekendheid met maatregelen. Eenmaal van de avondklok af betekent dat er op een later moment geen draagvlak meer voor bestaat. Herinvoering gaat gepaard met verregaande extra inspanning van de politie

Overwegingen handhaving bij wijzigen voorwaarden avondklok (bijv. later tijdstip):

- Door het tijdstip te wijzigen (bijv. 23 uur) is er meer capaciteit nodig om gedurende de extra uren waarin de avondklok niet meer geldt op de andere maatregelen te handhaven.
- Die extra inzet kost relatief meer tijd dan handhaving van de avondklok. De avondklok is een duidelijke maatregel die goed handhaafbaar is. Handhaven op de andere maatregelen zoals de veilige afstand, groepsvorming en alcohol is complexer en arbeidsintensiever.